

nu den ærede Taler for Maribo Amts 1ste Valgkreds har fremsført med Hensyn til den kjøbenhavnske Geistligheds Rasthed, naar der er saadan Noget paasænde, saa kan jeg dog ikke nægte, at det dog ikke hører herhen, hvad der skete i 1838; jeg veed meget godt, at der kom et Forslag ind, som gik ud paa, at, naaget Statskirken skulde bestaae som Statskirke, saa fordreves der dog en fuldkommen luthergist og dogmatisk Frihed. Jeg, for min Part, skjøndt jeg dog ogsaa havde Lyst til kirkelig Frihed, blev noget bange derfor, thi jeg tænkte: skulde disse Folk fordre at være Statsembedsmænd og lønnes af Staten eller af Statskassen, som man ikke dengang kunde gjøre Forffjel paa, ligesaa lidet som man vel egentlig kan det endnu, — skulde disse Folk have Lov til at handle aldeles, som de ville, og skulde det kun staae til dem og til Vorherre, hvorledes de ville behandle de kirkelige Sager? dette syntes mig dengang betænkelig; thi, naaget jeg altid har haft Tristind, har det dog været med et vist Maadehold, og jeg yttrede mig slet ikke imod, at der i den Henseende blev nogen Modstand saavel fra Ständerforsamlingens som fra den kjøbenhavnske Geistligheds Side. Forholdet er desuden dog ganske anderledes nu i Henseende til Tidssamfundighederne; dengang stod der en raadgivende Ständerforsamling, og selv om det havde været Tilfældet, at den var gaaet ind derpaa, saa kunde maaffee den kjøbenhavnske Geistlighed have grumme megen Indskydelse paa den kirkelige Lovgivningsmagt, som dengang var tilstede. Nu er det dog noget anderledes; Forholdene have forandret sig, og Forfatningen er dog nu saaledes, at Folket har en vis Andeel i den lovgivende Magt; derfor kan jeg ikke Andet end mene, at vi ere komne i denne Henseende paa et andet Standpunkt, og at vi maae glæde os ved, at der er blevet begyndt paa en Sag, som vi dog Allesammen ansee for høist vigtig. Heller ikke kan jeg være enig med den ærede Taler foran mig (Gass), som meente, at det var en Lykke, dersom vi kunde faae Sagen begravet, navnlig i en Commission; jeg troer ikke, at denne Sag hører derhen; skulde vi kunne komme til at bruge disse 5000 Rbd., saa maa den Com-

mission arbejde sig færdig snart, thi det kan ikke nytte, at den bliver ved at arbejde, — ja, den kunde jo lægge sig hen og lade være at arbejde, — men, vil man have Noget ud af det, saa maa den dog gaae fremad, saa at den kunde opnaae et Resultat. Med Hensyn til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) ansøgte om Commissionens Sammensætning, da skal jeg yttre, at, om den bliver sammensat eensidigt eller fleersidigt, vil jo vise sig, naar den Tid kommer, da Sagen kommer frem, og det vil da vise sig at være det allermeest Fordeeltige, at den ikke bliver eensidig, thi saa ville jo Pengene være givne meget daarligt ud, thi saa vilde der jo slet ikke kunne siges, at der var udrettet Noget derved, — hvormeget der forøvrigt vil blive udrettet, vil jo Tiden vise. Jeg kan ikke Andet end takke den høitærede Cultusminister for, at der er begyndt paa Sagen; thi, førend man begynder paa en Sag, faaer man dog virkelig ingen Ende derpaa.

Lindberg: Den sidste ærede Taler kunde ikke ret finde, hvorledes der kunde være Sammenhang med hvad den kjøbenhavnske Geistlighed foretog i 1838 og hvad den i dette Diebliff foretager sig ved at henvende sig til Cultusministeriet. Jeg skal oplyse yderligere om, at Sammenhængen er ganske den samme. Spørgsmaalet, som kom frem i Roeskilde, er det selv samme, som for Diebliffet foreligger Rigsdagen. Spørgsmaalet var om Sognebaandets Løsning, om Tilladelse for Menighederne til at kunne holde sig til hvilkensomhelst i Statskirken, nu i Folketirken, beskiftet Præst, som de vilde. Dengang satte den kjøbenhavnske Geistlighed sig derimod og gjorde det, naaget der bestod nogen kirkelig Frihed i Kjøbenhavn; men den vilde ikke alene ikke indlade sig paa, at Menighederne fik en større Ret i Kjøbenhavn, men, hvad man kunde synes at være høi Grad billigt, at de udenfor Kjøbenhavn ogsaa fik nogen Frihed, ogsaa dette satte den sig aldeles imod, og saaledes vare Omstændighederne dengang, at Præsterne i Kjøbenhavn døbte saa aldeles imod, hvad de ved deres Embeds tiltrædelse havde lovet, at de skulde besørge det udført, saaledes at det endogsaa kom ligefrem til Haandgribeligheder i Kirken, og dog paa-